

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Κ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κείμενο από το πρωτότυπο (στίχοι 663-682)

“Οστις δ’ ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται
ἢ τοῦπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ’ ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 665
Ἄλλ’ ὄν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τάναντία.
Καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοῖην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ’ ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ’ ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον 670
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
Ἄναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν·
αὕτη πόλεις ὄλλυσιν, ἥδ’ ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν, ἥδε συμμάχου δορός
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ’ ὀρθουμένων 675
σῶζει τὰ πολλὰ σώμαθ’ ἢ πειθαρχία.
Οὕτως ἀμυντέ· ἔστι τοῖς κοσμουμένοις,
κοῦτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἥσσητέα·
κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοῦκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοῖμεθ’ ἄν. 680
Ἡμῖν μὲν εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΘΩΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΘΩΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α Από το κείμενο που σας δίνεται να μεταφράσετε στην κόλλα σας τους στίχους 666-676 (30 μονάδες)

Β Να γράψετε στην κόλλα σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Ποιες είναι οι απόψεις του Κρέοντα για τον ιδανικό πολίτη; (Στιχ. 663-671). Πώς παρουσιάζεται ως πολιτικός και ως άνθρωπος απ’ τις τοποθετήσεις του αυτές; (10 μονάδες)

2. (Στιχ. 667-680) Ποια βιοθεωρία εκφράζουν τα λόγια του Κρέοντα στους στίχους αυτούς και σε ποιο βαθμό δικαιολογεί αυτή, τα βαθύτερα κίνητρα της επιλογής του σχετικά με την τύχη της Αντιγόνης; (10 μονάδες)

3. Ποια κρίση – απόφαση διατυπώνει ο χορός στο μεταφρασμένο κείμενο που ακολουθεί, για τη στάση της Αντιγόνης; Να τη συγκρίνετε με την τοποθέτηση του στους στίχ. 681-682 του πρωτότυπου κειμένου. (10 μονάδες)

ΧΟ. Ξακουστή και παίνεμένη πορεύεσαι 817
στην πεθαμένων το λημέρι·
ΠΕΦ δε σε γονάτισε κακό χιτικιό
ούτε κι από το στόμα πέρασες μαχαίρας.
Νόμο δικό σου χάραξες, η μοναχή θνητή
που ζωντανή θα κατεβείς στον Άδη. 822

4. Πώς παρουσιάζει τους ήρωες στα δράματά του ο Σοφοκλής; (10 μονάδες)

5. Να γράψετε δύο ομορριζα (απλά ή σύνθετα, της αρχαίας ή νέας ελληνικής γλώσσας) για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

στήσεις - όλυσιν - κατάβρηγισι - καλοίμεθα - κεκλειμένα

copyright © 2005- 2006

(10 μονάδες)

6. Να γράψετε του τύπο που σας ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

εμού: τη δοτική πληθυντικού του ίδιου προσώπου

άνδρα: την κλητική ενικού αριθμού

καλώς: την αιτιατική ενικού αριθμού και την ονομαστική πληθυντικού αριθμού, του αρσενικού γένους του αντίστοιχου επιθέτου , στο συγκριτικό βαθμό.

ών: τη γενική ενικού αριθμού του ίδιου γένους

μένειν: το απαρέμφατο του Μέλλοντα (στην ίδια φωνή)

όλυσιν: το γ' πληθυντικό του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή και έγκλιση

τυχείν: το γ' ενικό του Αορίστου β' στην Υποτακτική

λέγειν: το β' ενικό του Αορίστου β' στην Προστακτική και το β' πληθυντικό του

Παρακειμένου στην Οριστική , στην ίδια φωνή.

(10 μονάδες)

7. α) Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τις παρακάτω λέξεις:

όν - κλύειν - τον άνδρα - αναρχίας - μείζον - αναστάτους - ήσσονες

(7 μονάδες)

β) (στιχ. 681-682) Να βρείτε τις προτάσεις τις περιόδου και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους.

(3 μονάδες)